

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002999

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кужельний Сергій Андрійович

2. Sergey Kuzhelnyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 014 Середня освіта (Фізична культура)

Дата захисту: 07-08-2025

Спеціальність за освітою: 014 Середня освіта (фізична культура)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10243

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25, 14.01.33, 14.07.05

Тема дисертації:

1. Формування саморегуляції школярів засобами єдиноборств у процесі фізичного виховання
2. Developing Self-Regulation Skills in Schoolchildren Through Martial Arts in the Physical Education Process

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження зосереджене на вдосконаленні освітнього процесу з фізичного виховання школярів 10–11-х класів у закладах загальної середньої освіти в умовах тривалого військового конфлікту та супутніх соціально-економічних викликів. У межах роботи теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено методiku формування саморегуляції старшокласників засобами єдиноборств, адаптовану до змісту сучасного уроку фізичної культури. Школярі 10–11-х класів належать до вразливої вікової групи, яка перебуває під постійним впливом стресогенних чинників, посиленних умовами воєнного часу. Окрім соціальної нестабільності, інформаційного тиску та загрози безпеці, старшокласники переживають кризові явища, притаманні пізньому підлітковому та ранньому юнацькому віку зокрема, необхідність професійного самовизначення та формування життєвих орієнтирів в умовах невизначеного майбутнього. Поеднання зовнішніх і внутрішніх чинників спричиняє значне психоемоційне напруження, що

підвищує ризик розвитку тривожності, емоційної нестабільності та поведінкових порушень. У цьому контексті особливої актуальності набуває формування саморегуляції як ключового чинника збереження ментального та фізичного здоров'я школярів. Сучасне розуміння саморегуляції має міждисциплінарний характер і охоплює когнітивні, емоційні, поведінкові та фізіологічні компоненти. Взаємодія цих елементів забезпечує здатність особистості свідомо контролювати власний стан, регулювати емоційні реакції, адаптуватися до змін середовища й ефективно долати стресові ситуації. Рухова активність розглядається як дієвий засіб формування навичок саморегуляції, оскільки поєднує фізичне навантаження, вольову мобілізацію та контроль емоційного стану. Особливе значення в цьому контексті мають вправи, що реалізуються в змінних або ситуативних умовах, які потребують концентрації, адаптації та миттєвого прийняття рішень. У межах дослідження засоби єдиноборств розглядалися як ефективний інструмент формування саморегуляції в учнів старших класів. Зокрема, було застосовано елементи кікбоксингу, інтегровані у варіативну частину уроків фізичної культури для школярів 10–11-х класів. Вправи виконувалися в умовах змінного фізичного навантаження та психоемоційної напруги, що створювало умови для розвитку стійкості до втоми, тактичного реагування, самоконтролю та емоційної рівноваженості. У сучасному освітньому середовищі зростає зацікавлення застосуванням засобів єдиноборств як ефективного інструмента розвитку саморегуляції та морально-вольових якостей учнів старших класів. Результати наукових досліджень підтверджують позитивний вплив таких занять на психоемоційний стан школярів, особливо в умовах підвищеного рівня стресу. Однак комплексний вплив єдиноборств на психофізіологічний стан учнів залишається недостатньо вивченим, що зумовлює потребу в подальших педагогічних дослідженнях і науковому обґрунтуванні умов їх інтеграції в зміст фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти. У цьому контексті було розроблено методiku формування саморегуляції з використанням елементів єдиноборств (кікбоксингу), яка інтегрується у варіативну частину навчальної програми з фізичної культури й орієнтована насамперед на школярів 10–11-х класів із середнім рівнем розвитку координаційних здібностей і моторного контролю. Саме на такій вибірці вона була апробована. Структура методики також передбачає можливість її адаптації до індивідуальних психофізіологічних особливостей школярів 10–11-х класів, що дозволяє варіювати фізичне навантаження відповідно до їхнього рівня фізичної підготовленості. Методика базується на інтегративному підході та реалізується через послідовну педагогічну систему, що поєднує загальнорозвивальні вправи, техніко-тактичні елементи кікбоксингу та психорегуляційні засоби. Заняття передбачають дихальні техніки, формули самонавіювання, прийоми емоційної концентрації та рефлексії, частина з яких виконується в умовах підвищеного динамічного й психоемоційного навантаження. Такий формат вимагає від школярів тактичної гнучкості й адаптивності, а також сприяє розвитку моторного контролю та саморегуляції.

2. The dissertation research focuses on improving the educational process of physical education of schoolchildren in grades 10–11 in secondary education institutions in conditions of a prolonged military conflict and associated socio-economic challenges. Within the framework of the work, a methodology for forming self-regulation of high school students using martial arts, adapted to the content of a modern physical education lesson, was theoretically substantiated, developed and experimentally tested. Schoolchildren in grades 10–11 belong to a vulnerable age group, which is under the constant influence of stress factors, intensified by wartime conditions. In addition to social instability, information pressure and security threats, high school students experience crisis phenomena inherent in late adolescence and early youth - in particular, the need for professional self-determination and the formation of life guidelines in conditions of an uncertain future. The combination of external and internal factors causes significant psycho-emotional stress, which increases the risk of developing anxiety, emotional instability and behavioral disorders. In this context, the formation of self-regulation as a key factor in maintaining the mental and physical health of schoolchildren is of particular relevance. The modern understanding of self-regulation is interdisciplinary in nature and includes cognitive, emotional, behavioral and physiological components. The interaction of these elements ensures the ability of an individual to consciously control their own state, regulate emotional reactions, adapt to environmental changes and effectively overcome stressful situations. Motor activity is considered an effective means of forming self-regulation skills, as it combines physical activity, volitional

mobilization and control of the emotional state. Of particular importance in this context are exercises that are implemented in variable or situational conditions that require concentration, adaptation and instant decision-making. Within the framework of the study, martial arts were considered as an effective tool for the formation of self-regulation in high school students. In particular, elements of kickboxing were used, integrated into the variable part of physical education lessons for schoolchildren in grades 10–11. Exercises were performed in conditions of variable physical activity and psycho-emotional stress, which created conditions for the development of resistance to fatigue, tactical response, self-control and emotional balance. In the modern educational environment, there is growing interest in the use of martial arts as an effective tool for the development of self-regulation and moral and volitional qualities of high school students. The results of scientific research confirm the positive impact of such classes on the psycho-emotional state of schoolchildren, especially in conditions of increased stress. However, the complex impact of martial arts on the psychophysiological state of students remains insufficiently studied, which necessitates further pedagogical research and scientific substantiation of the conditions for their integration into the content of physical education in secondary education institutions. In this context, a methodology for the formation of self-regulation using elements of martial arts (kickboxing) was developed, which is integrated into the variable part of the physical education curriculum and is focused primarily on schoolchildren in grades 10–11 with an average level of development of coordination abilities and motor control - it was on such a sample that it was tested. The structure of the methodology also provides for the possibility of its adaptation to the individual psychophysiological characteristics of schoolchildren in grades 10–11, which allows varying the physical load in accordance with their level of physical fitness. The methodology is based on an integrative approach and is implemented through a consistent pedagogical system that combines general developmental exercises, technical and tactical elements of kickboxing and psycho-regulatory means. Classes include breathing techniques, self-suggestion formulas, emotional concentration and reflection techniques, some of which are performed under conditions of increased dynamic and psycho-emotional stress. This format requires tactical flexibility and adaptability from schoolchildren, and also contributes to the development of motor control and self-regulation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Кужельний С. А. Розвиток саморегуляції та координаційних навичок старшокласників у процесі фізичного виховання із застосуванням елементів єдиноборств. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. № 3 (137). С. 64–75. DOI: 10.24139/2312-5993/2024.03/075-086
2. Кужельний С. А. Вплив методики навчання саморегуляції на біомеханічні показники старшокласників у процесі занять фізичною культурою з елементами єдиноборств (кікбоксингу). Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Чернігів : НУЧК, 2024. Вип. 29–30(185–186). С. 195–200. DOI: 10.58407/visnik. 242936.
3. Kuzhelnyi, S., Kudin, S., Kuzhelnyi, A., Zhlobo, T., Shyrai, O., Trotsyk, I., & Davydov, O. (2024). Fostering self-regulation skills among high school students through martial arts training. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024spe024. URL: <https://malque.pub/ojs/index.php/mr/article/view/3774>

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синіговець Василь Іванович

2. Vasyl Synigovets

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3781-115X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белікова Наталія Олександрівна

2. Natalia BELIKOVA

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2789-7586

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьоміна Жанна Геннадіївна

2. Zhanna DYOMINA

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8315-6590

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воеділова Олена Михайлівна

2. Olena VOEDILOVA

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0771-8325

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Багінська Ольга Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Багінська Ольга Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Василенко Тетяна Станіславівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна